

Stručni rad

ULOGA INTERNETA U PRIMJENI METODE CLIL – CONTENT LANGUAGE INTEGRATED LEARNING

lekt. Srećko Kecman, prof.
OŠ Majde Vrhovnik, Gregorčičeva 16, Ljubljana, Slovenija

Sažetak

Metoda CLIL - Content and Language Integrated Learning, koja je nastala u devedesetim godinama prošloga stoljeća, sve više uzima maha i u našem obrazovnom sistemu. Cilj metode je povezati podučavanje jezika sa podučavanjem drugih predmeta te tako motivirati učenike da šire svoja jezička znanja i na drugim područjima. Digitalizacija presudno utječe na razvoj misaonih procesa, posebice kod djece. Promjena životnog stila naše djece diktira promjenu primjene metoda učenja, gdje se moramo sve više oslanjati na audiovizuelne izvore i upotrebu digitalnog alata, kako bi što više približili nastavu potrebama i mogućnostima naših učenika te tako učinkovitije postigli ciljeve nastavnog programa. Internet je, dapače, neiscrpni izvor različitih sadržaja, koji nam u tome mogu pomoći. Uradak daje dva primjera integracije engleskog sa drugim predmetima u okviru podučavanja stranog jezika u osnovnoj školi. Prvi primjer govori o integraciji engleskog i povijesti u devetom razredu osnovne škole, obrađujući jednu od najstarijih reklama za automobil. Drugi primjer se odnosi na kombinaciju podučavanja engleskog i biologije u sedmom razredu, gdje je posebna pažnja posvijećena očuvanju životnog okoliša.

KLJUČNE RIJEČI: CLIL, osnovna škola, engleski, povijest, biologija, digitalizacija, internet

1.Uvod

Jednom je prilikom John Dewey, američki filozof, psiholog i reformator obrazovnog sustava, izjavio da "ako danas podučavamo kao što smo to činili jučer, lišit ćemo našu djecu sutrašnjice". Njegove riječi jednostavno znače da suvremena pedagogija mora ići u korak s vremenom, u neprestanoj potjeri za novim metodama, kako bi se prilagodila sve bržim promjenama modernoga društva. Jedna od takvih metoda je svakako CLIL – Content and Language Integrated Learning.

Svaki puta kad se usredsredimo na učenje shvatamo da istodobno usvajamo znanja iz različitih područja. Na primjer, na časovima kuhanja se pored pripreme hrane upoznajemo sa zakonima termodinamike, kemije i biologije. Tehnika integriranog podučavanja prisutna je sve od početaka civilizacije i, što se tiče podučavanja stranih jezika, taj pristup je formalizovan u Kanadi u šezdesetim godinama prošloga stoljeća. Razlog njenoga nastanka vjerojatno leži u rastućem uticaju globalizacije, a samim tim potrebi po znanju stranih jezika, što su promptno podržale školske vlasti, posebice u Europi. Sam termin CLIL je skovan sredinom devedesetih godina prošloga stoljeća od strane profesora Do Coyle i Davida Marsha. Profesorica Do Coyle tvrdi da je "temeljni princip CLIL integracija uporabe jezika u svrhu učenja te učenje jezika kroz proučavanje sadržaja"[1]. Profesorica Carmen Muñoz mišljenja je da nam CLIL pomaže prebroditi slabosti tradicionalnog podučavanja te omogućava relevantni input, koji daleko prelazi ograničenja podučavanja jezika. Kako profesorica Muñoz kaže, CLIL "motivira proces značenja jer je zanimljiv sam po sebi, s obzirom na to da je potreban za razumijevanje lekcije povijesti ili matematike, ili za izvođenje potrebnih aktivnosti na satu tjelesnog odgoja"[2]. Pomoću CLIL-a možemo dostići široki dijapazon ciljeva koji nam se postavljaju prilikom planiranja nastavnog procesa. CLIL je ušao i u nastavne programe brojnih slovenačkih škola. Nastavnici osnovnog i srednjeg obrazovanja uspostavili su istraživačku i praktičnu suradnju s različitim znanstvenim institucijama, kao što su pedagoški i umjetnički fakulteti Primorskog, Ljubljanskog i Mariborskog sveučilišta te Zavod za nacionalno školstvo Slovenije, da spomenemo samo neke. Metodika tehnike podrazumijeva da je potrebna suradnja učitelja sadržaja, odnosno onoga koji predaje određeni predmet, i učitelja jezika. Meni se ideja učinila još zanimljivijom budući da sam istovremeno učitelj povijesti i engleskog u osnovnoj školi. Početno eksperimentiranje s tom idejom pokazalo se iznimno učinkovitim i s vremenom je postalo sastavni dio mojih predavanja iz povijesti i engleskog jezika. Naravno, CLIL nije ograničen samo na engleski jezik. Ista metoda se može primijeniti i kod podučavanja francuskog, njemačkog, španskog, ruskog i svih drugih jezika. Jako važnu ulogu u edukaciji imaju danas audiovizualni izvori, kao što su filmovi, fotografije, animacije te trodimenzionalne digitalne rekonstrukcije. Doba digitalizacije je presudno utjecala na razvoj misaonih procesa, posebice kod djece. Njihova psiha od ranog je djetinjstva pod uticajem audiovizualnih medija, tako da njihova predodžba o svijetu sve više temelji na onome što su vidjeli i čuli, a ne na onome što su pročitali ili su slušali od starijih. Zato se i nastava mora sve više oslanjati na audiovizualna sredstva, jer je to način na koji današnja djeca najlakše usvajaju znanja. Internet je nepresušan izvor nastavnog materijala, gdje je pohranjeno na milijune primjera, s kojima možemo nastavu učiniti zanimljivijom i privlačnijom. S obzirom da je velika većina podataka pohranjena na engleskom govornom području, eto prilike za integriranjem nastave engleskog i drugih predmeta.

2.Opis rada

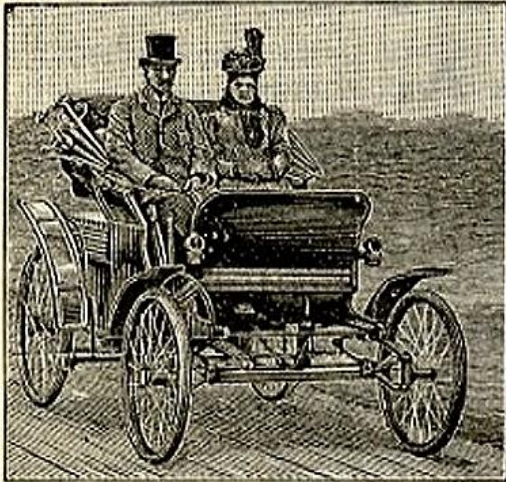
Sustavno pretraživanje interneta u potrazi za nastavnim sadržajima je svakako dorodošlo, no rijetko ćemo naći sadržaje, koji bi u potpunosti odgovarali ciljevima našeg vlastitog nacionalnog programa obrazovanja. Dapače, pri svakodnevnom nasumičnom pretraživanju interneta naletjet ćemo na mnoštvo tema koje bi nam potencijalno bile korisne u radu sa djecom. Ukoliko nam se slučajno pronađe članak, film, video, slika, interaktivna igra, učini korisnim pri nastavi, pohranimo ga i počnimo razmišljati kako ga pretvoriti u zanimljiv sadržaj, privlačan za naše učenike. Ujedno ćemo ga predstaviti svojim kolegama, koji podučavaju druge predmete, da bi izmijenili mišljenje i došli do najboljeg rješenja. Pritom ćemo uzeti u obzir nekoliko čimbenika, koji su bitni u procesu nastajanja nastavnog sadržaja. Najprije je tu predznanje jezika, odnosno nivo znanja učenika, kojima je sadržaj namijenjen. Nadalje, izbor teme mora biti u skladu sa nastavnim programom te uzrastom učenika. Treće, ne smijemo zaboraviti odgojnu komponentu, kako bi izabrana tema utjecala i na moralni napredak djeteta. Na kraju ne zaboravimo na motivaciju i izaberimo aktuelan i moderan oblik te sadržaj, kako bi učenike potakli, da aktivno sudjeluju u obrazovnom procesu. U nastavku ovog izlaganja vidjet ćemo jedan primjer integrirane nastave engleskog jezika i povijesti u devetom razredu te engleskog jezika i biologije u sedmom razredu osnovne škole.

3.Razrada

3.1.Prvi primjer

Povijest 20. stoljeća nije moguće pojmiti bez uvida u goleme promjene koje je donijela druga polovica 19. stoljeća. Ovdje mislimo na tehnološki i znanstveni napredak, nova gospodarska i politička kretanja, promjene u načinu života, kulturi i životnom standardu. Jedna od značajki tog vremena bio je, između ostalog, i izum automobila. Kako bi učenicima što više približio ovu temu, pripremio sam radni list temeljen na jednom od prvih oglasa za automobile objavljenom u SAD-u u srpnju 1898. Evo ga:

DISPENSE WITH A HORSE

and save the expense, care and anxiety of keeping it. To run a motor carriage costs about $\frac{1}{2}$ cent a mile.

THE WINTON MOTOR CARRIAGE

is the best vehicle of its kind that is made. It is handsomely, strongly and yet lightly constructed and elegantly finished. Easily managed. Speed from 3 to 20 miles an hour. The hydrocarbon motor is simple and powerful. No odor, no vibration. Suspension Wire Wheels. Pneumatic Tires. Ball Bearings. Send for Catalogue.

Price \$1,000. No Agents.

THE WINTON MOTOR CARRIAGE CO., Cleveland, Ohio.

Slika 1: Prva reklama za automobil.

Nakon početnog upoznavanja s tekstom, učenici rješavaju prvi zadatak:

I. How are horses and cars different in the advertisement? Complete the chart with at least three additional differences. See the example.

HORSE-DRAWN CARRIAGE	MOTOR CARRIAGE / CAR
- drawn by a horse	- powered by a hydrocarbon motor

Kao što se može vidjeti, ovo je zadatak identificiranja specifičnih kvaliteta i usporedbe. Od učenika se također može tražiti da otkriju podrijetlo riječi "auto".

Drugi zadatak bavi se specifičnim vokabularom, uglavnom vezanim za dijelove strojeva:

II. Glossary: Match. You may need to google some of the words to finish the task.

1. ___ i ___ agent	a) continuous shaking movement
2. ___ anxiety	b) get rid of something
3. ___ ball bearing	c) filled with air
4. ___ carriage	d) four wheeled wagon pulled by horses
5. ___ dispense	e) fear or nervousness
with	f) machine on wheels for transporting people or goods
6. ___ hydrocarbon	

7. ____ odor	g) metal balls arranged in a ring to make a machine move
8. ____ pneumatic	more easily
9. ____ suspension	h) part of a vehicle to which wheels are connected
10. ____ vehicle	i) person who sells products from other companies
11. ____ vibration	j) petrol, gasoline
	k) a particular smell, usually unpleasant

Kod ovog zadatka dolazi do izražaja jedan od ciljeva ove metodologije, naime, da učenici moraju savladati određeni vokabularij da bi razumjeli sadržaj (*content-language obligatory objective*). Ova zanimljiva tema (reklama za auto) potaknut će učenike da sami potraže značenje riječi, te tako reše ovaj zadatak. Zato smo u uputama za rješavanje zadatka pozvali učenike da sami potraže značenje ovih riječi putem interneta. Slijedeći zadatak namijenjen je obnovi znanja imperativa. Ova relativno jednostavna gramatička struktura ima široku uporabu, za davanje instrukcija, sugestija, savjeta te direktnih ukaza.

III. Find two more examples of the Imperative in the advertisement. See the example.

1. *Dispense with a horse.*

2.

3.

Četvrti i zadnji zadatak namijenjen je praktičnoj aplikaciji usvojenog vokabularija i gramatičke strukture.

IV. Make a similar advertisement for an electric car. Compare it to a car with a gas engine.

Ovaj će zadatak potaknuti učenike da pokušaju razumjeti opseg trenutnih promjena koje je generirala četvrta industrijska revolucija, u odnosu na drugu industrijsku revoluciju iz druge polovice devetnaestog stoljeća. Zadatak se može raditi individualno ili grupno. Bez dvojbe će mnogi izabrati automobil hrvatskog konstruktora Mate Rimca. Radni list izgleda ovako:

JULY 1898: THE FIRST CAR ADVERTISEMENT

Read the text and do the following tasks.

DISPENSE WITH A HORSE

and save the expense, care and anxiety of keeping it. To run a motor carriage costs about $\frac{1}{4}$ cent a mile.

THE WINTON MOTOR CARRIAGE

is the best vehicle of its kind that is made. It is handsomely, strongly and yet lightly constructed and elegantly finished. Easily managed. Speed from 8 to 20 miles an hour. The hydrocarbon motor is simple and powerful. No odor, no vibration. Suspension Wire Wheels. Pneumatic Tires. Ball Bearings. *Send for Catalogue.*

Price \$1,000. No Agents.

THE WINTON MOTOR CARRIAGE CO., Cleveland, Ohio.

Source: <https://www.thedetroitbureau.com/2011/09/the-soft-sell-auto-advertising-turns-113/>

I. How are horses and cars different in the advertisement? Complete the chart with at least three additional differences. See the example.

HORSE-DRAWN CARRIAGE	MOTOR CARRIAGE / CAR
- drawn by a horse	- powered by a hydrocarbon motor

II. Glossary. Match. You may need to google some of the words to finish the task. See the example.

1. <u>i</u> agent	a) continuous shaking movement
2. ___ anxiety	b) get rid of something
3. ___ ball bearing	c) filled with air
4. ___ carriage	d) four wheeled wagon pulled by horses
5. ___ dispense with	e) fear or nervousness
6. ___ hydrocarbon	f) machine on wheels for transporting people or goods
7. ___ odor	g) metal balls arranged in a ring to make a machine move more easily
8. ___ pneumatic	h) part of a vehicle to which wheels are connected
9. ___ suspension	i) person who sells products from other companies
10. ___ vehicle	j) petrol, gasoline
11. ___ vibration	k) particular smell, usually unpleasant

III. Find two more examples of the Imperative in the advertisement. See the example.

1. *Dispense with a horse.* _____

2. _____

3. _____

IV. Make a similar advertisement for an electric car. Compare it to a car with a gas engine.

Slika 2: Radni list „Prva reklama za automobil, srpanj 1898“

3.2. Drugi primjer

Ovaj primjer povezuje engleski jezik i biologiju.

Složit ćemo se, izuzetno aktualna tema današnjice je zaštita životnoga okoliša, te joj je zato potrebno posvijetiti izuzetnu pozornost, posebice u edukaciji budućih naraštaja. Tako je nastala ova tema, koja se može obraditi s učenicima sedmog razreda osnovne škole. Na početku možemo učenicima pokazati sliku orangutana, velikog čovjekolikog majmuna. Kroz razgovor ćemo učenike dovesti do osnovnih informacija o toj ugroženoj vrsti, koja danas živi u prašumama Bornea i Sumatre:

1. Look at the picture. What do you see? Can you guess the topic of this lesson?

Slijedi prikaz kratkoga animiranoga filma, koji ćemo potražiti na slijedećoj internetnoj adresi:

<https://www.youtube.com/watch?v=zyOAKLC7fPc>

Slika 3: Snimka zaslona YouTube kanala: "There's a Rang Tan in my bedroom"

Drugi zadatak uključuje povezivanje pojmova odnosno provjeru razumijevanja sadržaja:

2. Insert the missing words from the list. There are four extra words.

<p><i>biscuits</i> <i>chocolate</i> <i>forest</i> <i>home</i> <i>mother</i> <i>plants</i> <i>sea</i> <i>shampoo</i> <i>shoe</i> <i>song</i> <i>story</i> <i>teddies</i> <i>toys</i> <i>trees</i></p>	<p>Rang-tan plays with _____, keeps borrowing a _____, destroys house _____, howls at a _____ and throws away _____.</p> <p>Humans destroyed _____, took away rang-tan's _____, and burned the _____.</p> <p>I know what to do. I will fight to save rang-tan's _____, and share his _____.</p>
--	---

U slijedećem će koraku učenici odgovarati na pitanja. Pritom ćemo video pustiti još jednom.

3. Watch the video again and answer the questions.

- a) Why is the orangutan in the girl's bedroom?
- b) What are humans doing in the orangutan's forest?
- c) Why is the orangutan howling at the bottle of shampoo?
- d) How can we fight for the orangutan's home?

U ovoj fazi ćemo se dotaći problematike zaštite prirodnoga okoliša i pritom potaći učenike, da sami izraze svoje mišljenje o zadatoj temi.

U zaključku ćemo pozvati učenike da sami formiraju svoje misli o ovome problemu i to pretoče u riječi:

4.Zaključak

Kao što se može vidjeti iz primjera, uz pomoć različitih digitalnih alata, povijesni i drugi izvori, pohranjeni na internetu, mogu se koristiti za motiviranje učenika da istovremeno proučavaju različite aspekte zadate teme na stranom jeziku. CLIL svakako osnažuje učitelje da se prilagode svakom cilju i metodi koju odluče primijeniti. Ista se tema može koristiti i obrađivati na brojne načine kako bi se zadovoljili ciljevi nastave, u skladu sa mogućnostima različitih skupina učenika, glede njihove dobi, podrijetla i stupnja obrazovanja. Kao što profesor Coyle objašnjava, "u konačnici, svaka vrsta obrazovanja vezana je za kvalitetu učenja"[3], cilj CLIL-a je podići podučavanje jezika na novu, višu, razinu. Dobro poznavanje materije koju podučavamo, vladanje digitalnom tehnologijom te, nadasve, kreativnost, ključne su komponente koje će nam kao suvremenom pedagogu omogućiti uspješan rad sa djecom. Za kraj ovog izlaganja, dodat ću da će dobar učitelj jezika uvijek naći način da potakne svoje učenike da vlastite ideje pretvore u vlastite riječi.

5.Literatura:

[1.]Citat 3:

Do Coyle: "What are the principles of CLIL?",
<https://www.youtube.com/watch?v=fS7VfRLOgnI>

(2. 5. 2023)

[2.]Citati 1 i 2:

Muñoz, Carmen : "Clil: some thoughts on its psycholinguistic principles", 01 Jan 2007-Revista Espanola De Linguistica Aplicada (Asociación Española de Lingüística Aplicada, AESLA)-Iss: 1, pp 17-26

Slike:

[1.]"The Soft Sell: Auto Advertising Turns 113", [The Soft Sell: Auto Advertising Turns 113 - The Detroit Bureau](#) (5. 2. 2023)

[2.]Autor.

[3.]"There's a Rang Tan in my bedroom",
<https://www.youtube.com/watch?v=zyOAKLC7fPc> (2. 5. 2023)

[4.]Autor